

внутрішні якості, присвоєння дитиною собі отриманого досвіду. Червоною лінією через всю стратегію патріотичного виховання учня має проходити засвоєння молодшим школярем сприймання «моє, рідне, люблю», починаючи від родини, отчого дому як первинного осередку соціалізації дитини і переходячи в подальшому до аналогічного сприймання школярем рідного міста, своєї країни та народу. Їх успішне присвоєння школярем можливе через комплексне комбінування вчителем у своїй роботі низки психолого-педагогічних методів та прийомів (створення проблемних ситуацій, мозкового штурму, дискусій, обговорень, творчих завдань, психологічних вправ).

Список використаних джерел:

1. Бех І., Чорна К. Програма патріотичного виховання дітей та учнівської молоді / І. Бех, К. Чорна // Світ виховання. – 2007. – №1 (20). – С. 23-34.
2. Бех І. Д. Виховання особистості: У 2 кн. / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2003. – Кн.1. – 280 с.
3. Бойченко В. Сучасний стан патріотичної вихованості молодших школярів / В. Бойченко // Початкова школа. – 2005. – №5. – С.12-14.
4. Виховання громадянина: Сутність громадянського виховання / П. Ігнатенко, В. Поплужний, Н. Косарева, Л. Крицька // Шкільна бібліотека. – 2003. – № 8. – С. 3-19.
5. Голюк О.А. Воспитание у детей чувства собственного достоинства как проекции моральногуманистических ценностей/ О. А. Голюк, Анна Гайдукевич, Н. А. Пахальчук, И. В. Карук, К. А. Колесник / Science Review. – Warsaw (Poland). – 2018. – № 1 (8), January. – Vol.5. – С.13-17.
6. Голюк О. Порівняльний аналіз сформованості предметних політичних цінностей студентської молоді / О. Голюк, О. Грошовенко, В. Шусть // Наука і освіта. – 2018. – № 1. – С.99-109.
7. Сухомлинська О. Ідеї громадянськості й школа в Україні / О. Сухомлинська // Шлях освіти. – 1999. – № 4. – С. 20-25.
8. Сухомлинський В. О. Слово вчителя в моральному вихованні / В. О. Сухомлинський // Вибр. твори у 5-ти т. : Том 5. – К. : Вища школа, 1983. – 330 с.
9. Чорна К.І. Національна ідея в становленні громадянина-патріота України : метод. посіб. / К. І. Чорна. – Черкаси : ЧОПОПП, 2008. – 40 с.
10. Коломієць А. М., Лазаренко Н.І. Концептуальні засади розвитку наукової діяльності педагогічного університету на сучасному етапі розвитку суспільства / А.Коломієць, Н.Лазаренко, Є.Громов // Освітній простір України : Науковий журнал. – Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2017. – Вип. 9. – С. 74-80.

ПРОВЕДЕННЯ СЮЖЕТНИХ ФОРМ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ТА МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Олена Богацька, Вероніка Зіневич, здобувачі ступеня вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: Н.О. Пахальчук, кандидат педагогічних наук, доцент

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

CONDUCTING THE STORY FORMS OF PE-ACTIVITIES WITH THE CHILDREN OF SENIOR PRESCHOOL AND JUNIOR SCHOOL AGE

Olena Bohatska, Veronika Zinevych, master's students

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. У статті досліджено теоретичні питання організації фізкультурно-оздоровчої діяльності з дітьми старшого дошкільного і молодшого шкільного віку. Розкрито роль та методичну цінність творчого підходу до організації фізкультурно-оздоровчих заходів.

Ключові слова: фізична культура, фізкультурно-оздоровча діяльність, сюжетні форми, творче мислення, творчість.

Abstract: The article is dedicated to the investigation of the theoretical grounds of conducting the PE-activities with the children of senior preschool and junior school age. The role and the methodological value of the creative approach in organization of the PE-events are being surveyed.

Keywords: PE (Physical Education), PE-activities, story forms, creative thinking, creativity.

Період дошкільного і молодшого шкільного віку є часом фізичних змін, які потребують оздоровлення організму дітей, підвищення його імунітету [2; 3; 11; 15; 17 та ін.]. Активізація фізкультурно-оздоровчої діяльності передбачає створення таких педагогічних умов, які б сприятливо та продуктивно впливали на дитячий розвиток. Значну увагу розвитку рухової активності й відпочинку дітей приділяли у своїх працях Ю.Аркін, Н.Блант, О.Богініч, М.Метлов, Л.Михайлова, Н.Красіна, Є.Леві-Гориневська, Ю.Петраківська, М.Шейко та інші. В останні роки дослідженнями в цій галузі займаються Є.Вільчковський, К.Денисенко, М.Єфименко, С.Лайзане, Н.Пахальчук, Б.Шиян тощо.

На слухну думку вчених [4; 5; 6; 8; 10 та ін.], розвиток творчого мислення педагога – є одним із провідних завдань сучасної педагогіки. В період реформування та змін сучасна система освіти потребує творчих, ініціативних вчителів та вихователів, наділених організаторськими, мистецькими здібностями, які здатні мотивувати себе і постійно самовдосконалюватися.

Гра є провідним видом діяльності для дітей дошкільного віку, а для молодших школярів вона стає потужним засобом опанування інформації в школі [1; 7; 9; 13; 14 та ін.]. Важливу роль у створенні ігрового середовища відводять педагогу, як джерелу мотивації та творчості. Рухливі ігри задовольняють потребу підростаючого організму в русі, сприяють збагаченню рухового досвіду. За допомогою ігор у дітей закріплюються та вдосконалюються різноманітні вміння і навички з основних рухів (ходьби, бігу, стрибків, рівноваги тощо). Цінність рухливих ігор полягає також у тому, що вони сприяють розвитку в дітей таких важливих фізичних якостей як швидкості, спритності, витривалості тощо [16; 17 та ін.].

До системи фізкультурно-оздоровчих заходів входять проведення фізкультурних хвилинок, пауз, динамічних перерв [2, с. 314]. Ефективність визначених заходів може збільшитись із використанням ігрового підходу. Цікаво продумана сюжетна лінія, музичний супровід, перевтілення в героїв казок та мультфільмів – це важливі компоненти побудови різних форм фізкультурно-оздоровчої діяльності, що позитивно впливатимуть на розвиток дітей, зможуть підвищити ефективність виховної роботи та емоційну налаштованість на заняття. Під час підготовки до проведення сюжетних форм, педагог застосовує весь арсенал творчих здібностей, відкриває та покращує свої організаторські, акторські, режисерські уміння й навички [15, с. 95-96].

Фізкультурні заняття та уроки з фізичної культури – найефективніша форма оптимізації рухового режиму в освітніх закладах. Важливими методичними аспектами тут є: наявність оптимального обсягу (залежно від віку) рухів у кожній структурній частині й підпорядкування їх законам фізіологічної діяльності дитини; добір ефективних методів і прийомів навчання та способів організації дітей під час виконання рухів в основній частині заняття; правильний розподіл часу [2, с. 301; 8, с. 99].

Провідною умовою позитивного впливу занять на психолого-фізіологічний розвиток дітей є його сюжетна складова, яка підвищує емоційну насиченість, продуктивність та зацікавленість дітей. Сюжет може створюватися на основі казок, оповідань, з ініціативи дітей. Оскільки педагог виступає організатором занять, він має творчо підійти до підготовки, продумати цікаву сюжетну лінію, ігрову ситуацію. На таких заняттях доречним є застосування прийомів наслідування, імітації, образних порівнянь. Тематика сюжетних занять з фізичного виховання різноманітна: «Подорож до Країни пластичності», «Олімпіада в Джунглях», «Країна Здоров'я», «Політ на планету Спортивлію» тощо.

Підвищення результативності системи фізичного виховання в ЗДО та початковій школі значно залежить від правильної організації всіх заходів. Для оптимального розв'язання всіх завдань фізичного виховання варто практикувати різноманітні форми занять шляхом запровадження фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі дня та творчої їх реалізувати.

Серед усіх форм занять фізичною культурою чільне місце посідає організація на свіжому повітрі годин здоров'я в школах та проведення розваг у ЗДО. Під час розваг та

годин здоров'я доречно використовувати знайомі дітям рухи, завдання, спортивні й рухливі ігри, народні ігри тощо.

В межах організації фізкультурно-оздоровчих заходів у закладах освіти важливим є використання змагальних форм занять. Беручи участь у змаганнях, діти збагачуються новими враженнями, глибше пізнають себе і своїх товаришів, переживають радість перемоги та навчаються гідно долати поразки. Атмосфера змагань дає змогу усвідомити важливість занять фізичними вправами. Обов'язковими умовами цього процесу є яскраве оформлення місць проведення змагань; оформлення «фото галявини» гравців, тренерів; організація виставок спортивної атрибутики; виступи перед глядачами коментаторів, проведення лотерей, конкурсів, вікторин; змістовне музичне оформлення змагань тощо [15, с. 109].

У системі фізичного виховання дітей важливе місце займають і фізкультурні свята. Вони будуються за одним сюжетом, на основі казок, оповідань, можуть мати фантастичний сюжет у формі подорожі, мандрівки тощо. Свята доречно проводити під музичний супровід. Всі ігри, естафети, вправи мають підпорядковуватись одній сюжетній лінії. Заздалегідь підготовлені костюми персонажів, яскраві іграшки створюють радісний настрій, зацікавлюють дітей. Якщо свято організують у теплу погоду на фізкультурному майданчику, тоді до його змісту доцільно включити ігри-естафети з бігом, стрибками, катанням наввипередки на велосипедах або самокатах, веселі атракціони (біг у мішках, перетягування каната та ін.); виступи дітей, що потребують значного простору для гімнастичних вправ тощо [3, с. 30–31].

Отже, основою фізичного виховання і розвитку є турбота про здоров'я дітей. У своїй роботі педагог повинен уміти не лише організовувати та проводити сюжетні форми життєдіяльності дітей відповідно до зазначених вимог, дотримуючись необхідних рекомендацій, а творчо підходити до всіх поставлених завдань, розвивати в собі інноваційні компетентності.

Список використаних джерел:

1. Білик Т. С. Гра як метод реалізації виховної функції уроку математики у початковій школі / Т. С. Білик // Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології : Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 3-4 лютого 2017 р. – Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2017 р. – С. 6-10.
2. Вільчковський Е. С. Фізичне виховання дітей у дошкільному закладі / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – К. : РВВ ГДПУ, 2001. – 428 с.
3. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко. – Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 128 с.
4. Голюк О. А. Особливості підготовки майбутніх викладачів дошкільної педагогіки в контексті реформування вищої освіти України / О. А. Голюк // Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті європейських освітніх стратегій: зб. мат. наук.-практ. конф. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2015. – Вип. 4. – С. 437-440.
5. Грошовенко О. П. Використання проектної технології у формуванні основ екологічної культури дітей дошкільного та молодшого шкільного віку / О. П. Грошовенко // Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу / [ред. кол.: Слободинська Т. С. (гол. ред.) та ін.]. – Вінниця : Вінницька міська друкарня, 2017. – Випуск 4 (24). – С. 102-108.
6. Демченко О. Створення вербальних виховних ситуацій за змістом казок у роботі з дошкільниками / О. Демченко // Гуманізація навчально-виховного процесу. – 2010. – Спецвип. 4. – Ч. 1. – С. 81-88.
7. Карук І. В. Наступність у використанні проблемного методу навчання як один із засобів активізації пізнавального інтересу дошкільників та молодших школярів / І. В. Карук // Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології : Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 3 – 4 лютого 2017. – С. 10-15.
8. Демченко Е., Кит Г., Голюк О., Родюк Н. Развитие субъектности будущих педагогов в контексте подготовки к работе с одаренными детьми / Елена Демченко, Галина Кит, Оксана Голюк, Наталья Родюк // Society, Integration, Education. Proceedings of the International Scientific Conference, May 25th-26th, 2018. – Rezekne : Rezekne Academy of Technologies, 2018. – P. 507-519.
9. Колеснік К. А. Особливості організації групової діяльності учнів у початковій школі / К. А. Колеснік // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми // Збірник наукових праць. – Випуск 46 / редкол. – Київ-Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2016. – С. 26-30.

10. Лазаренко Н. І. Формування в дітей з функціональними обмеженнями індивідуальної системи знань сенсожиттєвого характеру засобами арт-терапії / Н. І. Лазаренко, А. В. Хіля, А. М. Коломієць // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови, 2017. – Вип. 13. – С. 124–156.
11. Пахальчук Н. О. Використання педагогічних технологій у підготовці спеціалістів дошкільної та початкової освіти до фізичного виховання дітей / Н. О. Пахальчук // Technologies of Shaping and Enhancing Health of Human and Society: monograph. – Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2016. – С. 171–177.
12. Пахальчук Н. А. Использование игр-путешествий в физическом воспитании детей старшего дошкольного возраста / Н. А. Пахальчук // Социально- педагогическая и медико-психологическая поддержка развития личности в онтогенезе : сб. материалов междунар. науч.-прак. конф., Брест, 15-16 апр. 2015 г. / Брес. гос. ун-т им. А.С.Пушкина ; редкол.: Г.Н. Казарчик, Т.В. Александрович, М.С.Ковалевич. – Брест : БрГУ, 2015. – С. 193-197.
13. Сіваш Т. Д., Осадчук С. Ю. Використання інформаційних технологій у процесі літературно-творчої діяльності молодших / Т. Д. Сіваш, С. Ю. Осадчук // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми : Зб. наук. пр. – Випуск 52 / редкол. – Київ-Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2018.
14. Стахова І. А. Розвиток креативності молодшого школяра засобами природничо-екологічної проектної діяльності / І. А. Стахова // Розвиток особистості молодшого школяра : сучасні реалії та перспективи : матеріали третьої науково-практичної інтернет-конференції молодих науковців та студентів. Випуск 4 / Упорядники : О. І. Кілініченко, Л. І. Хімчук. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 91-93.
15. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів: підручник / Б. М. Шиян. – 2-ге вид. – Тернопіль.: Навчальна книга - Богдан, 2008. – 272.
16. Pakhalchuk N.O. Pedagogical conditions of activation of children's motional activity / N. O. Pakhalchuk // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал. – Суми : СумДПУ, 2016. №7. – С. 80-90.
17. Pakhalchuk N.O., Holyuk O.A. Problems of physical activity in vocational training of future teachers / Pakhalchuk N.O., Holyuk O.A. // Physical education of students. – Kharkov, 2018. – VOL 22, № 1. – P. 45-50. – URL: <http://www.sportedu.org.ua/index.php/PES/article/view/535>.
18. Lazarenko N. I. Higher Education in Ukraine: Ensuring the Quality of Education / N. I. Lazarenko, V. V. Kaplinski // International Scientific-Practical Conference Theoretical and applied researches in the field of pedagogy, psychology and social sciences: Conference Proceedings, December 28-29, 2016. Kielce: Holy Cross University. – P.98-101.

ФОРМУВАННЯ ЦІЛІСНОЇ КАРТИНИ СВІТУ У ДІТЕЙ ЗАСОБАМИ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тетяна Боричко, здобувач ступеня вищої освіти «магістр»

*Науковий керівник: О.П.Григорович, кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)*

FORMATION OF THE INTEGRAL WORLD'S PICTURE OF THE CHILDREN BY MEANS OF RESEARCH ACTIVITIES

Tetiana Borychko, master's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

***Анотація.** У статті порушено теоретичні питання формування цілісної картини світу у дітей старшого дошкільного віку. Акцентовано увагу на необхідності використання дослідницьких методів у формуванні світорозуміння старших дошкільників, їх здатності до пояснення причинно-наслідкових зв'язків. Розкрито роль та методичну цінність елементарного навчального експерименту.*

***Ключові слова :** цілісна картина світу, старший дошкільний вік, дослідницька діяльність, експеримент.*

***Abstract.** The article deals with theoretical questions of the formation of a integral picture of the world of the senior preschool age children. The emphasis is on the need to using the research methods in shaping the worldview of the senior preschoolers, their ability to explain the cause-effect relationships. The role and methodological value of the elementary educational experiment are revealed.*

***Key words:** integral picture of the world, senior preschool age, research activity, experiment.*